

У пошани
до піонерів —
лицем
до полудні!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Свобода", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
Тел. з Нью-Йорку:
Барді: 7-4125
УНСоюз: Барді 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 10. П'ЯТНИЦЯ, 16-го СІЧНЯ 1970 ДЖЕРСІ СІТІ і НЬЮ ЙОРК, ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 16, 1970 No. 10. VOL. LXXVII.

Короткі вісті

Четвер, 15 січня 1970

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН НАПМІНУВАВ НА ДОРАДНИКА свого давнього співробітника Моррея Чотінера, який досі працював в біорі окремого представника для торговельних справ. Новий політичний радник Ніксона співпрацює з ним від 1946 року, коли очолював йому виборчу кампанію під час виборів до Конгресу. Чотінер дістає 36,000 дол. річної платні. Він звітуйте Г. Р. Голдсманові, головному адміністративному радникові Президента. Секретар Вілго Доу Роналд Л. Зіглер не дав ширших інформацій про працю нового радника Президента. Згодуються, що він буде одним із політичних радників Президента.

СЕКРЕТАР ЗДОРОВ'Я, освіти і добродійності Роберт Г. Фінч, промовляючи в Крайовому Пресовому Клубі в столиці, твердив, що Конгрес не хоче схвалити реформи в ділянці добродійності, тому Уряд не може дочекатися того, щоб справді допомогти тим, які потребують його допомоги. Секретар Фінч нарікав на те, що немає широкій дідусі на тему допомоги в Палатній Комісії Споживчих і Засобів, і що організоване робітництво літло ставиться до цієї справи. Уряд президента Ніксона чекає на це, щоб Конгрес перевів основні дебати над реформою добродійності, взявши до уваги пропозиції Президента або свої власні.

ДЕПАРТАМЕНТ ОБОРОНИ ПОВІДОМИВ, що зменшиться видатки на оборону на один білйон доларів, за які мали замовити військові літаки типу Ф-111. Вже рішено, що зменшиться число цих літаків на 121 літак, а тепер маршкують над цим, щоб підвищити число збільшити на 40. Ці типи літаків не втішалися популярністю, бо при їх виробництві виникали завжди якісь перешкоди. Та до цих літаків вирішувало не те, що вони замало досконалі, а те, що Уряд планує зменшити витрати на оборону. Треба ствердити, що літаки Ф-111 досі є найкращі під деяким оглядом, і ніщо не може виконати тих завдань, які вони виконують.

13-ГО СІЧНЯ В ЗСА ЗАЧАВСЯ ТИЖДЕНЬ НЕКУРЦІВ, і провідники протитютюнової кампанії з цього приводу повідомили, що ЗСА ведуть перед щодо числа осіб, які припинили курення цигарок. Голова Американського Протитютюнового Товариства, який раніше сам не курив, а на цигарку, Вільям Луїс, твердив, що більше як четвертина американських курців зовсім закинули звичку курити цигарки. Актор Тоні Кургіт, який очолює товариство "Ай Кі" (Ай квіт смовник — Я припинив курити) гадає, що велике число американців не курить, тому, що зрозуміли шкідливість курення. Під час Тижня Некурців даватимуть поради, як припинити курення. Лекції будуть в школах, на телебаченні і в радіо, і в центрах та в урядах.

ОБНАТІСЬКА ПІДКОМІСІЯ В СПРАВІ МОНОПОЛІВ почала переслухання 14-го січня в справі пігулок, які мають регулювати контроль над народом. Ці переслухання відбувалися і 15-го січня та їх продовжуватимуть і в найближчому тижні впродовж трьох днів. Зізнаватимуть 8 лікарів і науковців, які підозрюються, що ці пігулки спричиняють в жінок, які їх заживають, неплідність, генетичні пошкодження і недугу пістаків. Ці лікарі не довіряють цим пігулкам. Підкомісія очолює сенатор демократ із Вісконсину Гейлорд Нелсон. Ціль цих переслухань — "вияснити, чи ці пацієнти знають про те, що пігулки можуть їм пошкодити на здоров'я".

У СВІТІ

ІЗРАЙЛЬСЬКІ ЛІТАКИ ЗАЛІТІЛИ глибоко у територію Єгипту, в дельту Нілу, й бомбардували єгипетські військові споруди за 9 миль від центру єгипетської столиці Каїро. Єгипетська преса призначала ту подію і писала, що єгипетська протилетунська оборона прогнала ізрайльські літаки. Всі ізрайльські літаки вернулися без втрат до своїх баз. Від листопада мину. року ізрайльці систематично наїждять або пошкоджують налетами та рейдами такі єгипетські військові позиції, які можуть пригодитися, щоб розпочати війну проти Ізраїлю.

ЧОТИРИ ВЕЛИКОДЕРЖАВИ ПЕРЕВІЛИ в минулий вівторок нову нараду у справі Близького Сходу. Засідання чотирьох амбасадорів до ОН відбулося в помешканні брегійського амбасадора в Нью Йорку лорда Карадона. Те засідання тривало 4 години. Французький амбасадор Арманд Баррад пред'явив оптимістичний підсумок до теперішніх нарад "чотирьох великих", і з твердженням, що вони дійшли в різних точках до згоди, однак насправді нема згоди ані щодо статусу Єрусалиму, ані ролі міжнародного війська на окупованих територіях Ізраїлем арабських земель, ані в багатьох інших справах. СССР далі не хоче ні трохи втратити марки опікуна арабів.

ФРАНЦІЯ БОРОНИТЬ свою політику супроти Близького Сходу, як ніби неутраляну, проте таку, яка відбудує її довір'я і впливи в арабському світі. Французький міністер закордонних справ Моріс Шуман у промові до парламентарних послів де-голістів обурив продаж Лівії 50-ох джетових бомбовиків, висловивши переконання, що коли б Франція цього не зробила, то "хтось інший" — розуміючи під цим Москву — був би зробив це.

СЕНАТОР ЮДЖІН МІККАРТІ ЗУСТРІВСЯ в Парижі з головою північно-в'єтнамської делегації на Паризьку конференцію про В'єтнам. Хуаном Туї, і говорив із ним чотири і пів години. Сенатор Меккарті заявив, що коли він вернеться до Америки, то складе прилюдну заяву про свої розмови з комуністами в Москві і Парижі.

ЖИДИ В ЧЕХО-СЛОВАЧИНІ ЛЯКАЮТЬСЯ, що наступ чеських сталіністів проти лібералів в комуністичній партії ЧССР остаточно дасть поштовх до нової хвилі антисемітизму. Чеські сталіністи закликають жидів, що вони в масі сприяли демократизаційному курсові політики Александра Дубчека, а закинути комусь, що він "сіоніст" — це одностайно з суворим переслідуванням його. В ЧССР є тепер 14,000 жидів, з того коло 9,000 живуть на Словачині. В самій Празі тільки 1,500 осіб записано, як жидів.

КНЯЗЬ ВІНДЗОР І ПОГО ДРУЖИНА ВИСТУПИЛИ вперше у 50-хвилинній радіо-телевізійній передачі. Представник компанії "Бритиш Бродкестінг Корпорейшн" передав із ними інтерв'ю в їх помешканні в Парижі. Колишній британський король Едвард VIII, який у 1936 році зрікся престолу, щоб одружитися з американською вдовою палею Сімпсон, з міщанського роду, оповідав з гумором про різні події з свого життя. Між іншим, він заявив, що його дружина воляла би, щоб він радше курив марйкану, аніж тютюн, але він не може зваяжиться. Князь Віндзор нарікала на дві "потані звички" її 75-літнього чоловіка: курення і гру в гольфа.

Нігерія „дуже радо” прийматиме допомогу від Америки

Вашингтон. — Голова Нігерії генерал Якубу Говон заявив, що Нігерія „дуже радо” прийматиме допомогу від Америки — виявив журналістам пресовий речник Державного Департаменту Роберт МекКлоскі. Ген. Якубу Говон прийняв у минулий вівторок на довгий розмові асистента державного секретаря для африканських справ Дейвіда Нюсома і заявив йому, що в найближчому часі нігерський уряд передасть Америці список тих речей, що Нігерія потребує в першу чергу. Три дні тому президент Р. Ніксон заявив, що він признає одиниць 10 мільйонів дол. на допомогу Нігерії, поруч із навантаженими харчами й одягами військовими транспортними літаками та чотирма гелікоптерами. Нігерський уряд з протиприлету до Лагосу, столиці Нігерії, буде яких чужинецьких літаків із чужинецькими пилотами. Водночас нігерський уряд за іменем заяв чотирьох держав, від яких Нігерія не прийматиме ніякої допомоги. Цими державами є Франція, Португалія, Південно-африканський Союз і Родезія, як також кілька харитативних організацій, між ними церковні, які постачали допомогу В'єтні під час її визвольної війни. Державний секретар Вільям Роджерс ствердив в інтерв'ю через радіо, що політика Америки супроти війни між Нігерією і Біяфрой виявилася правильною: Америка не брала на увагу у своїй допомогі акції ніяких політичних моментів і займала супроти війни в Нігерії стургову неутраляність. За вістками з Лондону нігерське військо поводить пристойно і не переводить актів масового вбивства. Його відігнать до бараків і касарень та передають справу зберігання порядку — поліції. В Західній Європі й в різних африканських країнах зосереджено масу харчів, що їх можна перевезти до Нігерії, але голова католіцької організації „Карітас” о. Ніколас Франк перекладає, що „сотні тисяч людей можуть померти з голоду в найближчих днях”, якщо довше потриває хаос з довоженням і розподілюванням харчів.

Президент зменшує бюджет, щоб поборювати інфляцію

Вашингтон. — Президент Р. Ніксон наказав зменшити бюджету на 1971-й рік, щоб можна було припинити інфляційний тиск на економіку. Зарядження Президента в справі зменшення бюджету сталося на засіданні Президентського кабінету. Президент розглянув запропонований Бюджетним бюро проєкт бюджету і сказав, що треба його більше зменшити. Бюджетне бюро запропонувало було збільшувати проєкт бюджету, але Президент хоче, щоб бюджет на 1971-й рік був дієно збільшено, тому наказав, його знизити. Не знати, як високий буде проєкт бюджету, згодуються, що коло 202 білйона. Ніксон бажав, щоб всі могли вірити, що новий бюджет буде збалансований без нових податків і щоб наслідок цього могли знизити відсотки від позичок, які дуже збільшилися, що утруднює кредити, без яких може початися економічна депресія. Федеральна Резервна Рада не погодилася на це, щоб зменшити відсотки та влегшити кредити, коли не буде переконана в тому, що Уряд планує бездефіцитний бюджет.

Найвищий Суд ЗСА наказав об'єднати школи в 6-ох стейтах до 1-го лютого

Вашингтон. — Найвищий Суд ЗСА наказав вже з 1-м лютого об'єднати школи в 14 шкільних округах, а не аж з початком шкільного року 1970-1971, як вирішив був Апеляційний Окружний Суд ЗСА ч.5. Ці шкільні округи знаходяться в Алабамі, Флориді, Джорджії, Луїзіані, Міссісіппі і Тексасі. Адвокат Крайового Товариства для Поступу Кольорових Народів вніс був скаргу від рішення Окружного Суду, і Найвищий Суд ЗСА пригадав своє рішення з 29 жовтня в справі нетайного об'єднання шкіл в 30-ох шкільних округах в штаті Міссісіппі і це раз наказав, що школи треба об'єднати вже до 1-го лютого ч. р. Перше рішення в справі незаконності окремих шкіл для негрівських і білих учнів видав був Найвищий Суд ЗСА ще в 1954 році. Два години були проти того, щоб відкидати рішення Окружного Суду в Луїзіані, який знає краще місцеві відносини. Цими голосами були головний суддя Найвищого Суду — Воррен Е. Біргер і суддя Поппер Стюарт.

Державний Департамент переводить організаційну реформу

Вашингтон. — Заступник підсекретаря в Державному Департаменті Вільям Б. Меккомбер, промовляючи до 1,000 працівників цього Департаменту, виявив, що планується широка внутрішня реформа, щоб краще могла діяти дипломатична служба цієї країни в ділянці закордонної політики, та ліпше можна було використовувати службовий персонал. Прибуті були працівники Агенції Міжнародного Розвитку та Інформаційної Агенції ЗСА. В реформі планується встановити нову систему визначування спеціалістів, поліпшення системи авансів та реорганізацію структури Департаменту. Цю реформу переводиться після довгорічних студій цієї проблеми Промова Вільяма Б. Меккомбера мала заголовок: „Стратегія керівництва: Програма для 70 років”. Вона була відповіддю на численну критику цього Департаменту, ведену самими фахівцями дипломатів.

ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО ОБОВ'ЯЗОК РЕЄСТРАЦІЇ

Як уже раніше інформувала „Свобода”, у січні, себто цього місяця, усі жителі в ЗСА, які не є американськими підданими — громадянами, повинні в обов'язковому порядку зареєструватися. На кожній пошті можна взяти малий формуляр, на якому англійською мовою подати відповіді на кілька запитань: ім'я, прізвище, час народження, число карти соціального забезпечення тощо. Формуляр не можна відсилати через пошту, його треба здати на будь-якій пошті першому ліпшому службовцю. Якщо дитина має менше, ніж 14 років, то замість її підпису повинні той формуляр підписати батьки або ж опікуни. Не виконання цього обов'язку потягне кару, включно з примусовим видаленням з території ЗСА.

Брандт: „Нема мови про визнання суверенності Східної Німеччини”

Бонн. — Соціалістичний канцлер Західної Німеччини Вільі Брандт заявив у своєму „Рапорті про стан нації”, що його виголосив в парламенті в минулу середу 14 січня, що „нема мови” про західно-німецький уряд міг виконати вимогу комуністичної Східної Німеччини та визнати її як суверенну державу. В. Брандт ствердив, що не можна зробити це, бо „Німецька Федеративна Республіка і Німецька Демократична Республіка не є чужинецькими державами”. Він показав на неперушну єдність німецького народу і на такі особливі моменти в існуванні цих двох Німеччин, як Берлінський мур, тисячі жертв анасліду спроби німців своїм бідоно порушувати на німецькій території і т. п. факти, які створюють „особливу ситуацію” в Середній Європі. Вільі Брандт відкинув перестигний йому „план” Вальтера Ульбрихта з ультимативною вимогою Ульбрихта прийняти його, і замість того запропонував, щоб делегати обох Німеччин розпочали конференцію з правом затаркувати на ній кожну справу, яку захочуть, та з остаточною ціллю — перевести мирним способом з'єднання Німеччини. Однак базовою такої конференції повинно бути визнання, що ні одна з існуючих Німеччин не буде силоміць змінювати соціального устрою в другій Німеччині. Вільі Брандт покладався на факт, що така конференція без ніяких попередніх передумов відбуватиметься тепер між Західною Німеччиною і Со в'єтським Союзом, з ціллю поправити взаємини між ними і що тому те саме може й повинно відбутися між Західною Німеччиною. За інтєрв'ю з коментарями — гостріше й рішучіше становище, що його тепер зайняв В. Брандт супроти східно-німецьких комуністів, з одночасним підтвердженням вірності Західної Німеччини союзові з Заходом, прийшов анаслід зросту внутрішньо-німецької опозиції проти надто ревних старань Вільі Брандта — дійти до згоди з комуністами.

Егню закінчив свою подорож до 11-ох країн Далекого Сходу

Окленд, Нова Зеландія. — Вільіам Егню закінчив свою подорож до 11-ох країн Далекого Сходу в Океанії. Відлітаючи з Канберри в Австралію Егню ще раз заповнив прем'єрського Джана Гортона, що Америка охоронятиме Австралію своєю „атомовою парасолею” та висловив своє відношення, що міг побувати в Австралії хоч короткий час. На летючій в столиці Нової Зеландії Окленді привітав Егню ново-зеляндський прем'єр Кейт Голіок. Гурт патріотичних і боротачих „пісників” і „в'єтників” старався демонструвати перед готелем в якому замішав Віце-президент з своєю дружиною та почотом. Поліція відгородила демонстрантів від готелю залізним бар'єром.

В Советському Союзі розпочався новий перепис населення

Москва. — 15 січня ч. р. перепис розпочався в Советському Союзі новий перепис населення, що його переводять пів мільйона осіб, яких організував Центральний статистичний уряд. Переписні листи охоплюють 11 запитів — прозвіще, вік, статі, цивільний стан, національність, мова щоденного життя, освіта, місце замешкання і т. п. Водночас кожну четверту особу будуть додатково допитувати в справах, які торкаються спеціальної праці — чи змінювано місце праці, чому саме, які засоби комунікації до праці, як далеко від місця замешкання до місця праці і т. п. Це діється внаслідок кризи на ринку праці і труднощів із робітниками у віддалених околицях советської імперії. До деяких таких віддалених місць на далекій півночі переправляють довозитимуть гелікоптерами. Це 5-ий з черги перепис населення в СССР. Попередній відбувся в роках 1929, 1926, 1939 і 1959. Цей перепис був визначений на минулий рік, але відклали його внаслідок суперечок між Центральним статистичним урядом та деографами з Академії Наук, які вимагали куди докладніших і численніших запитів. На 1 січня цього року було в СССР 241,000,000 населення, але ця цифра контроверсійна. Перепис з 1959 року подавав 208,000,000 осіб. Советський державний статистичний залежить на тому, щоб подавати існування якнайбільшого числа росіян за національністю і якнайбільше осіб, що їх „мова щоденного життя” — російська.

У Донецьку засудили нелегального радіонадавача

Київ. — У м. Донецьку на Донбасі сконфіскавали радіонадавачі і засудили до позбавлення волі на не визначений точно час радіотехніки з місцевого аеродрому Володимира Новікова. Підключивши „імператор” він провадив нелегальні радіопередачі, „заважаючи радіостан аеродрому”. Міліція і карний розшук з допомогою радіопеленгатора відкрили його під час передачі різних дешевеньких циганських романсів, як інформували московський „Труд” з 18 грудня 1969 р. „духурадирюючих закордонних пісеньок та безколючної балаканини”. На суді В. Новіков мав прохати, щоб йому присудили, скільки вважають за потрібне, але щоб у нього не конфіскавали радіоапаратури і не забрали магнетофону, чого суд не взяв до уваги. „Труд” гадає, що в СССР поширене радіохуліганство. Нелегальні радіонадавачі на коротких хвилях, переважно радіоліонітелі-модель, випаюють на дверях будинку замки, щоб залучити слід, а один, спійманий під час радіонадавання, вкинувши апаратуру у великий казан з кип'ячою водою. Газета гадає, що в тім же Донецьку невідомі хотіли вкинути з швидкого трамваю на вірну смерть інспектора державної контролю, але його „виручила відвага і рішучість”. Нелегальні радіонадавачі називають себе „вільними силами ефіру”, мають такі позивні-листки, як „імператор”, „князь”, „граф”, „маркіз”, „отаман” тощо. „Труд” закликає громадян, щоб вони допомагали КГБ вилучувати таких радіоліонітелів, які мовляв, заважають літакам під час лету у їх радіозв'язку з аеродромами.

На Львівщині відкрито музей Олександра Мишуги

Олександр Мишуга

Київ. — У рідному селі великого українського мистця співу, оперового соліста світової слави Олександра Мишуги, Новий Витків на Радеківщині, було відкрито в кінці грудня 1969 р. Музей. Біля входу до музею, що примістився в однопверховому будинку культури з кінозалом на 350 місць та бібліотекою, на гранітній дошці викарбувано напис: „Музей Олександра Пилиповича Мишуги, 1853-1922”. Ініціатором створення музею був місцевий вчитель С. Мовчан, який ще в 1963 р. в 110-ліття народження Олександра Мишуги, показав у середній школі виготовлений ним стенд із світлинами та матеріалами про життя й творчу працю Олександра Мишуги. В 1968 році група студентів із Львова відремонтувала велику кімнату та по-мистецькому її оформила, під керівництвом Дмитра Ходяка, і так був створений Музей Олександра П. Мишуги. У Музеї серед експонатів є портрет співака, виконаний І. Меданком, чудовий вишитий рушник подарований родиною О. Мишуги, книжки та матеріали про цього майстра співу, витинки з різних газет із заголовками відгуків за виконання партій у різних операх. Між особливо цінними експонатами, сповіщає „Культура і Життя” з 4-го січня 1970 р. с „гучна плавівка з записом голосу Олександра Мишуги”, с також деякі документи, що розповідають про зв'язки співака з І. Франком, М. Лисенком, Соломєю Крушельницькою та ін. ділами української культури. У кімнаті-музеї встановлено погруддя Олександра Мишуги — подарунок львівського скульптора Василя Орехівського. У книзі записів студенти із Львова залишили для учнів школи запис, в якому закликають дітей брати приклад з Олександра Мишуги, як треба любити свою Батьківщину. Олександр Мишуга помер у 1922 р. в Німеччині, у Фрайбурзі. Перед смертю співак висловив побажання, щоб його тіло поховали в рідному селі Новому Виткові. Але спршу його було поховано у Стокгольмі, звідки шведських молодих друзів — учнів співу, а потім вони ж, із допомогою львівських громадян, перевезли труну до Нового Виткова, де й відбулося переповнення 29 вересня 1922 р. в збудованому склепі. На надмогильному камені дотепер зберігся такий напис: „Олександр Мишуга, світової слави артист-співак, що весь трот свого життя, славу та ін. ділами української майно рідною країні в жертву приніс”.

Вийшла книжка нарисів Уляни Любович „Розкажи Вам про Казахстан”

Вінніпег. — В місцевому видавничстві „Новий Шлях” появилася п. н. „Розкажи Вам про Казахстан” книжка нарисів з пережитого відомої з багатьох виступів і літературних вечорів у ЗСА й Канаді письменниці Уляни Любович. У збірках у цій 190-сторінковій книжці двадцять і шести нарисів і спогадів йде мова про переживання й долю людини Західної України, зокрема українців у Канаді, які вимагали куди докладніших і численніших запитів. На 1 січня цього року було в СССР 241,000,000 населення, але ця цифра контроверсійна. Перепис з 1959 року подавав 208,000,000 осіб. Советський державний статистичний залежить на тому, щоб подавати існування якнайбільшого числа росіян за національністю і якнайбільше осіб, що їх „мова щоденного життя” — російська.

Метеорологічний центр передбачає м'яку зиму в Україні

Московська „Правда” з 9-го січня в замітці „Несподіванки зими” подала передбачення Метеорологічного центру СССР, де сказано, що цього року зима на Україні та в ширій європейській частині імперії буде м'яка, без сильних морозів. Той центр вважав, що минулої зима надзвичайно суворозима була завершенням кількарічного циклу похолодання: „Холодний 1963-й рік розпочав сучасний цикл похолодання”, — сказано в „Правді”. За всіма ознаками тепер розпочинається теплі, сніжні зими в європейській частині імперії з м'якістю зим має впливати не лише сонце, а й інші об'єкти космосу. Останнім часом через Білорусь та Україну пройшли кілька сильних циклонів з Бискайської затоки. На початку січня в Україні в середньому на полях було вже від 20 до 25 сантиметрів снігу, „що значно перевищує норму”. 9-го січня над майже всією територією України йшов дощ, були тумани, ожеледь, температура на межі розмерзання, а потім розпочалася снігова буря, що тривала три дні.

Обіцяють авто, які не занецишуватимуть повітря, але аж від 1980 р.

Дітройт. — Президент Корпорації Дженерал Моторс Едвард Н. Ковл, промовляючи на Конвенції Товариства Автомобільних Інженерів, виявив, що Уряд незабаром звернеться до автотранспортного промислу з домагами, щоб до 1980-го року були готові авто, які не будуть занецишувати повітря, бо не будуть випускати диму з спаленої газоліни, як це діється тепер. Президент Ковл сказав, що його фірма вже випробувала в своїй лабораторії, що можлива продукція таких „бездимних” авто. Ковл закликав нафтовий промисел до того, щоб продукували чистішу газоліну.

СВОВОДА

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n. Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$18.00; six months \$9.50; three months \$5.00. For UNA members monthly 65¢.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Перегони у зброї

Ліберальна частина конгресу і сенаторів віддавна була за значне зменшення витрат на оборону, рекомендуючи "договорення" з СРСР щодо обмеження розробки збройних сил, себто такого роду частинного роззброєння, яке давало б гарантію безпеки. Мовляв: не арсенал зброї, а порозуміння з потенційним агресором — найдоцільніший засіб проти агресії і найкраща безпека миру. В теорії така теза правильна. В практиці цілком нісенітня, бо не можна досягнути такої "договорення" з СРСР, яке зликувало б загрозу агресивного союзу імперіалізму. А втім, коли Совети погодилися на конференцію у Фінляндії, а справі припинення перегонів у зброї, особливо щодо деяких родів стратегічної зброї, і коли та конференція у Гельсінкіх перетворилася в "сердечний атмосфер", розпочалися і закінчилися шампаном, то віра в можливість порозуміння з Москвою поглибилася, а з нею зросло настороження проти збільшення витрат на оборону.

20-го січня ц. р. має розпочатися в Відні ота американсько-соевська конференція, яка в сфери деяких оптимістів повинна започаткувати нову еру в міжнародних відносинах. В дискусіях і розмовних з'їздуваннях на цю тему можна почути, що в інтересі Соевського Союзу також лежить припинення перегонів у зброї, які самі собою становлять загрозу для миру. — Що Совети напевне так само насторожені проти третьої світової атомової війни, як Америка, — що на тлі затяжного конфлікту з комуністичним Китаєм Москва мусить забезпечити собі "спину", — і що, врешті, соєвська економіка не встигала витримати дальших гомоложувальних витрат на зброю, тим паче, що не можна вічно відмовляти соєвським громадянам найкращих предметів цюденого вжитку. І знову такі — всі ці аргументи логічні, але знову з малим, "але": найпершою передумовою тривкості миру, передумовою кожного порозуміння щодо міжнародного роззброєння є конструктивна розв'язка найважливіших проблем, себто ліквідація причин можливого зудару. Тому правильною остання міністерська Рада Атлантичного Союзу (НАТО), обмірковуючи соєвську пропозицію відбутися паневропейську "конференцію безпеки" з участю також ЗСА, ствердила, що немає глупду скликати таку конференцію задовго до ліквідації якоїсь свесної декларації, наприклад, про відмову від користування зброєю у вирішувальній суперечці, зате можна і варто провести таку конференцію, коли б ще перед нею договорилися про обопільне відкликання з Середньої Європи бодяї частини військ та зліквідувати конфлікт довкола Берліну.

Совети вважають, що ставлення таких логічних передумов — це "ускладнювання" пропонованої ними конференції, і що конференція в справі обмеження складів деяких родів стратегічної зброї повинна відбуватися без ніякого зв'язку з політичними проблемами. Американський Уряд погоджується на всі розмови, що можуть відпружити ситуацію і збільшити гарантію миру. Але Уряд надто добре знає факти про СРСР, його збройні сили й тенденції, щоб узалежнювати безпеку Америки від легкого оптимізму. 7 січня ц. р. на пресовій конференції у Пентагоні секретар оборони Мелвін Лерд виявив, що Совети приспівали темпом продукують, і розміщують на викидках свої гігантські міжконтинентальні атомні ракети "СС-9" і що постанала реальна загроза знищення всіх американських викидків у неоподіваній соєвській ракетній атаці. Лерд заповів, що Америка зі свого боку, щоб зрівноважити соєвське зброєння, приспівить досліди над супербомбовиком "Б-1" та підводними атомними човнами, винищуваннями у 20 ракет з засягом до 8.000 миль, себто численнішими й сильнішими, ніж теперішні ракети "Поларіс" — "Посейдон".

Орган соєвських збройних сил "Красная Звезда" негачно зареагував: більшовики не заперечують твердження Лерда щодо збільшення соєвського арсеналу офеизивної стратегічної зброї, але в своєму цинізмі — потрожують, що американська логічна реакція на ту соєвську загрозу "може пошкодити шансам порозуміння щодо припинення перегонів у зброї". Очевидно, що ревеляції Пентагону про накопичування Москвою найгіршої атомної — ракетної зброї, що більше підірвав довіря до її "доброї волі". Водночас Уряд, зайнятий редукцією бюджетових витратів в ході боротьби проти інфляції, став перед коначністю вимагати від Конгресу більших сум на оборону. Ця неслуха справа ускладнює відносини між Білим Домом і Капітолом. А втім, дотеперішня практика показала, що Конгрес ніколи не відмовляв Уряду від фондів на оборону, доставши йому мотивацію, на що ті фонди потрібні. Везе країні і її населення в тому, що Уряд і Пентагон не заражені найвищою вірою у миролюбність Москви.

ЗДОРОВА РЕАКЦІЯ СУСПІЛЬСТВА

Одні з найбільших американських професійних опитових агенцій Лейфа Гарріса перебрали опитування, як рядові американські громадяни реагують на відомості про так звану масакру, що її будище перевели американські війська 16 березня 1968 року в південно-в'єтнамському селі Сонгмі.

На запит "Чи думаєте, що війська, які до вас усталися вбивств, виконуючи накази своїх командирів, повинні стати перед воєнним судом, чи треба залишити їх в спокої?" — 66 відсотків запитаних відповіли, що "треба залишити їх в спокої", а тільки 15 відсотків заявили за судом над ними, при 19-ох відсотках, що не мали ясної думки.

Більшість запитаних заявили, що вони самі не вбивали б цивільних осіб, коли б навіть дістали такий наказ, але були по половині поділені думки, чи можна все це вважати за справедливий і доцільний принцип, прийнятий на Нюрнберзькому процесі, що воєнним злочинцем є також той старшина, який, допускаючи злочини, виконуючи дані йому накази.

Відомо, що справу так званої масакри в Сонгмі розгосили, як недовору сенсацию, ті журналісти й політики, які страшенно обурюються тепер проти "зверств" американських військ, але мовчали й мовчали про дійсні зверства, часом доконувані протягом шести років в'єтнамськими комуністами. Отже, ясно, що головною спонукою цієї пресової кампанії був не гуманітаризм, а політичний мотив — підсилити протиснові настрої опозиційних супроти Уряду Ніксона дій і завдати Уряду новий клопіт.

І тому реакція американського громадянства дуже знаменна і дуже позитивна. Американські війська, а тим паче цивільні громадяни не є прихильниками жорстокощі в будь-якій формі, але вони слушно стверджують, що "кожна війна, особливо війна партизанська, жорстока і в ній всяке трапляється". Коли прагнати, що в Америці з кругло 30 мільйонів ветеранів першої і другої світової та Корейської воєн, то проблеми війни відомі американцям не тільки з теорії й оповідань.

Військова влада все ж таки оскоржила у дивах і "провинах проти людськості" чотирьох учасників того бою у Сонгмі. Військовий суд з'ясує, чи винні вони чи невинні. Уряд і військовий провід, притягаючи до відповідальності воєнків за акти вбивства цивільних осіб, хочуть протидіяти цим актам тепер і в майбутньому.

Може це й слушна військова політика. Але рядовий громадянин так має рацію: кожна війна жорстока, тим паче війна партизанська і тим паче проти ворога, який стосує звірства супроти цивільного населення, щоб кривавим терором застрашувати людей і робити їх слухняними. Тому найправильніше було б, мабуть, такі не притягати до відповідальності підсудимих, а вважати їх за вбивць, які вчинили злочини, а не за воєнків, які виконували накази.

Одні з найбільших американських професійних опитових агенцій Лейфа Гарріса перебрали опитування, як рядові американські громадяни реагують на відомості про так звану масакру, що її будище перевели американські війська 16 березня 1968 року в південно-в'єтнамському селі Сонгмі.

На запит "Чи думаєте, що війська, які до вас усталися вбивств, виконуючи накази своїх командирів, повинні стати перед воєнним судом, чи треба залишити їх в спокої?" — 66 відсотків запитаних відповіли, що "треба залишити їх в спокої", а тільки 15 відсотків заявили за судом над ними, при 19-ох відсотках, що не мали ясної думки.

Більшість запитаних заявили, що вони самі не вбивали б цивільних осіб, коли б навіть дістали такий наказ, але були по половині поділені думки, чи можна все це вважати за справедливий і доцільний принцип, прийнятий на Нюрнберзькому процесі, що воєнним злочинцем є також той старшина, який, допускаючи злочини, виконуючи дані йому накази.

Відомо, що справу так званої масакри в Сонгмі розгосили, як недовору сенсацию, ті журналісти й політики, які страшенно обурюються тепер проти "зверств" американських військ, але мовчали й мовчали про дійсні зверства, часом доконувані протягом шести років в'єтнамськими комуністами. Отже, ясно, що головною спонукою цієї пресової кампанії був не гуманітаризм, а політичний мотив — підсилити протиснові настрої опозиційних супроти Уряду Ніксона дій і завдати Уряду новий клопіт.

І тому реакція американського громадянства дуже знаменна і дуже позитивна. Американські війська, а тим паче цивільні громадяни не є прихильниками жорстокощі в будь-якій формі, але вони слушно стверджують, що "кожна війна, особливо війна партизанська, жорстока і в ній всяке трапляється". Коли прагнати, що в Америці з кругло 30 мільйонів ветеранів першої і другої світової та Корейської воєн, то проблеми війни відомі американцям не тільки з теорії й оповідань.

Військова влада все ж таки оскоржила у дивах і "провинах проти людськості" чотирьох учасників того бою у Сонгмі. Військовий суд з'ясує, чи винні вони чи невинні. Уряд і військовий провід, притягаючи до відповідальності воєнків за акти вбивства цивільних осіб, хочуть протидіяти цим актам тепер і в майбутньому.

Може це й слушна військова політика. Але рядовий громадянин так має рацію: кожна війна жорстока, тим паче війна партизанська і тим паче проти ворога, який стосує звірства супроти цивільного населення, щоб кривавим терором застрашувати людей і робити їх слухняними. Тому найправильніше було б, мабуть, такі не притягати до відповідальності підсудимих, а вважати їх за вбивць, які вчинили злочини, а не за воєнків, які виконували накази.

Р. Рахманіні

УКРАЇНА НА ГРАНІ 1970 РОКУ

Обидва висновки, на мою думку, правильні. Адже хто приймає марксистсько-ленінську тезу про єдиномірний "вільну Україну" при передумові "єдиної дії пролетарів великоруських і українських", той остаточно мусить зрештє вимоти і права свого народу на справжню суверенність, тобто на державу не з а лежністю, співзвучну з духом антикомунізму XX століття.

Але, на щастя, чужоземна громадська думка протягом 1960-их років знаходилася під інформаційним обстрілом з боку української політичної еміграції та організованих українських громад. Без ніякого перебільшення можна сказати: в цьому десятилітті організована українська громадськість за кордоном — спільно з усіма українськими політичними установами, центрами і партіями — проробила в цьому відношенні значну конструктивну роботу і таким чином прийняти частинно виправдала своє існування. Не була української політичної еміграції (Державного Центру УНР, Української Національної Ради з її складовими політичними партіями, Закордонного Представництва УГВР, монархічного середовища Українських Гетьманів — Державників і Закордонних частин ОУН з їхніми прибудинками) та не будь у нас громадських, церковно-релігійних, культурно-освітніх і виховно-молодіжних об'єднань (своєго роду координаційних Світовим Конгресом Вільних Українців), то українська проблема в світі не існувала б або вона була б така слабка, що її можна було б інтерпретувати з точки зору інтересів російських централістів.

А втім, навіть обставина, що українські вільнодумці, промовляючи з власної ініціативи своє гідне слово на захист прав української людини та української нації, знайшли відкритий шлях до багатьох чужомовних публіцистів поза межами контролю Москви, було прямим наслідком існування і діяльності української політичної еміграції та сильної української поселенської громади в країнах Заходу. Якби не ця українська допомога на місцях — буквально на всіх континентах і субконтинентах — тоді всі ці іновимірні українські патріоти не могли б залишитися б по той бік соєвської цензурної завіси або були б виключені з західних аналітичних і т. зв. всеросійських процесів боротьби за визволення "всеросійської" чи "соєвської" людини в СРСР. Це й нині, коли в громадській та науковій думці Заходу безсумнівно встановлено національний характер цих українських авторів і їхніх праць, російські емігрантські видавництва часто передрукують документи Чорновола, Мороза, Караванського та інших українських вільнодумців, не подаючи такої "дрібнишки", як те, що всі вони — українці, які прагнуть встановлення справжньої української державності на території України.

Якщо такі спроби недовбиті російського білого імперіалізму та їхніх реакційних приятелів в англосаксонських середовищах проваляються, то це також заслуга української о. р. г. анізованої громадськості за кордоном. Наша громадськість досвідно використала догідну міжпар. обставину (зокрема в час і після окуповання ЧССР військами Росії та її підвельних союзників) і більш-менш розвинуто інтерпретувала писання українських вільнодумців перед обличчям збудженої громадськості світу.

Таким чином 1960-ті роки записалися в історію як наочний доказ дієвості українських емігрантів і їхніх нападків з крайовими українськими національними силами — тієї єдності, що здійснення якої так наполегливо закликали всіх українців на світі речники Воєни за Україну приблизно 20 років тому. Що цю єдність досягнуто не шляхом якогось спеціального планування чи формального домовлення, але що вона виникла і розвивалася як природний результат діяння двох окремих живих сил — відділених просторами, різним мисленням, політичними і психологічними кордонами, то це не має суттєвого значення. Важливо, що українську проблему перед обличчям доєднаної чужомовної світу висунули спільними українськими заходами, хоч і з двох відмінних платформ. В чому основна різниця між ними?

Українські патріоти в Україні вважали (або принаймні вони так твердили в своїх писаннях), що українську суверенну державу можна і треба відновити шляхом привернення до української держави в СРСР основних принципів інтернаціоналізму Маркса і Леніна.

Закордонні українські патріоти пригадували своїм землякам і всьому світові факт, що українська нація самовизначалася власними законними астами в народно-владну суверенну українську державу саме всупереч теорії Маркса і Леніна, бо наразі принципи отих двох централістів не було, нема і ніколи не буде реальною можливості встановити чи розвинути українську суверенну державу.

Обидва висновки, на мою думку, правильні. Адже хто приймає марксистсько-ленінську тезу про єдиномірний "вільну Україну" при передумові "єдиної дії пролетарів великоруських і українських", той остаточно мусить зрештє вимоти і права свого народу на справжню суверенність, тобто на державу не з а лежністю, співзвучну з духом антикомунізму XX століття.

Але, на щастя, чужоземна громадська думка протягом 1960-их років знаходилася під інформаційним обстрілом з боку української політичної еміграції та організованих українських громад. Без ніякого перебільшення можна сказати: в цьому десятилітті організована українська громадськість за кордоном — спільно з усіма українськими політичними установами, центрами і партіями — проробила в цьому відношенні значну конструктивну роботу і таким чином прийняти частинно виправдала своє існування. Не була української політичної еміграції (Державного Центру УНР, Української Національної Ради з її складовими політичними партіями, Закордонного Представництва УГВР, монархічного середовища Українських Гетьманів — Державників і Закордонних частин ОУН з їхніми прибудинками) та не будь у нас громадських, церковно-релігійних, культурно-освітніх і виховно-молодіжних об'єднань (своєго роду координаційних Світовим Конгресом Вільних Українців), то українська проблема в світі не існувала б або вона була б така слабка, що її можна було б інтерпретувати з точки зору інтересів російських централістів.

А втім, навіть обставина, що українські вільнодумці, промовляючи з власної ініціативи своє гідне слово на захист прав української людини та української нації, знайшли відкритий шлях до багатьох чужомовних публіцистів поза межами контролю Москви, було прямим наслідком існування і діяльності української політичної еміграції та сильної української поселенської громади в країнах Заходу. Якби не ця українська допомога на місцях — буквально на всіх континентах і субконтинентах — тоді всі ці іновимірні українські патріоти не могли б залишитися б по той бік соєвської цензурної завіси або були б виключені з західних аналітичних і т. зв. всеросійських процесів боротьби за визволення "всеросійської" чи "соєвської" людини в СРСР. Це й нині, коли в громадській та науковій думці Заходу безсумнівно встановлено національний характер цих українських авторів і їхніх праць, російські емігрантські видавництва часто передрукують документи Чорновола, Мороза, Караванського та інших українських вільнодумців, не подаючи такої "дрібнишки", як те, що всі вони — українці, які прагнуть встановлення справжньої української державності на території України.

Якщо такі спроби недовбиті російського білого імперіалізму та їхніх реакційних приятелів в англосаксонських середовищах проваляються, то це також заслуга української о. р. г. анізованої громадськості за кордоном. Наша громадськість досвідно використала догідну міжпар. обставину (зокрема в час і після окуповання ЧССР військами Росії та її підвельних союзників) і більш-менш розвинуто інтерпретувала писання українських вільнодумців перед обличчям збудженої громадськості світу.

Таким чином 1960-ті роки записалися в історію як наочний доказ дієвості українських емігрантів і їхніх нападків з крайовими українськими національними силами — тієї єдності, що здійснення якої так наполегливо закликали всіх українців на світі речники Воєни за Україну приблизно 20 років тому. Що цю єдність досягнуто не шляхом якогось спеціального планування чи формального домовлення, але що вона виникла і розвивалася як природний результат діяння двох окремих живих сил — відділених просторами, різним мисленням, політичними і психологічними кордонами, то це не має суттєвого значення. Важливо, що українську проблему перед обличчям доєднаної чужомовної світу висунули спільними українськими заходами, хоч і з двох відмінних платформ. В чому основна різниця між ними?

Українські патріоти в Україні вважали (або принаймні вони так твердили в своїх писаннях), що українську суверенну державу можна і треба відновити шляхом привернення до української держави в СРСР основних принципів інтернаціоналізму Маркса і Леніна.

Закордонні українські патріоти пригадували своїм землякам і всьому світові факт, що українська нація самовизначалася власними законними астами в народно-владну суверенну українську державу саме всупереч теорії Маркса і Леніна, бо наразі принципи отих двох централістів не було, нема і ніколи не буде реальною можливості встановити чи розвинути українську суверенну державу.

ЛЕНІН ПРО КОМУНІЗМ

Не тільки в соєвській пресі, але й в її закордонній, в першу чергу в комуністичній та "прогресивній" газеті, починають частіше в'ялятися статті з приводу 100-річчя народження "вождя світової соціалістичної революції" В. Леніна, "творця першої в світі соціалістичної держави СРСР". Очевидно, всюди в таких статтях висловлюється Леніна, як одного з основоположників комуністичного вчення, учня та послідовника К. Маркса. Рівні думки Маркса, до якої була змушений відійти Леніна, комуністи у своїй пресі називають "творчим розвитком думок Маркса". Леніна був змушений ревізувати застарілі вчення автора "Капіталу", аде Маркс, напр., твердив, що царська Росія з її нерозвиненою промисловістю була в "Європі найдавнішій революції". Тим часом, революція вибухнула в 1917 р. саме в царській Росії — соціально, а в економічній країнах — національно і соціально.

Головним твердженням Леніна щодо суті самого "комунізму" було те, про яке тепер майже не згадується в ювілейних комуністичних опусах. Ось це твердження, взятє з підпису Леніна, московське видання, том 38, стор. 179: "Ми діємо комунізм лише тоді, коли він підтримує економічне". Іншими словами, всі гасла про комунізм та її сама побудова, "комуністичного суспільства" нічого не варте, якщо це не підтримує щедру заставлення стравами столу, вигідним мешканцям для працоточних, матеріально високого оплатного праці.

Майже 50 років існує в'ятована з допомогою марксистських гасел Російська імперія Леніна — СРСР. І впродовж усього цього майже півстоліття трудящі в тій країні, робітники, селяни та трудові інтелігенції, які ніколи, хіба коротко в НБП-у не мали справді заставлення стравами столу. Коли б хтось зумів підрахувати, скільки мільйонів і мільярдів годин витратило населення на стояння в чергах тільки по хліб, то й невідомий підрахунок би, що наживна комуністами соціально-економічна система в СРСР не життєздатна. Комунізм довів людей в СРСР до того, що зароблюючи за день 100 рублів місячно, вони мають платити за сорочку 20 рублів. Тому й помагає соєвська преса згадане "вчення" Леніна

встановлювати власні дипломатичні зв'язки навіть з ідеологічно є п о рідними державами. Московські централісти остаточно відмовилися навіть від власного інтересу, що його відносини перед ними, оживлений федералізм вищого ґрауну. Замість виступити перед людством як справжній спілка суверенних націй, вони поспішили показати світові наочно, що СРСР — лише перемальована російська великодержавна.

(Закінчення буде)

Иж. Степан Семко

ПАРК "СОФІВКА" В УМАНІ

(2)

Поточний збудувати руками українських селян величезний парк високої мистецької вартості, який здобув світове признание.

Парк займає п'ятсот гектарів площі. Над його створенням працювало сто шістьдесят п'ять тисяч кріпаків, які пересували величезні кусні граніту, оформлюючи скелясті гряди і вугли. Для пересування скель уживали примітивні знаряддя і машини, закуплені Метцлем у Голландії. В зимову пору уживали саней. В парку багатою добір рослинності з цілого світу. Скеляста околиця, водні ефекти — підземні річки, водні забори, родосади, каскади, водограї — полюють своєю красою.

Композиційною вісю парку є ріка Комака. Над її потоком розміщені всі партери, архітектурні й технічні структури. Головний вхід до парку прикрашений залізною брамою з баштами по боках. Від нього починається алея, осядженна каштанами.

Парк поділений на три частини. І коли б описувати його докладно, то це забрало б багато місця і часу. Треба було б описувати понад 65 архітектур, вікові дуби, розкішні липи, гідротехнічні споруди та скульптури. Згадаємо тільки про Грому або Левину печеру, яка на глядача справляє велике враження.

Ця печера найбільша в парку. Вона вирубана в скелі, але так шутливо, що видіється зовсім природною. Підсиплення спирається лише на гранітні стовпи не правильної форми. Всередині темнота і воєт. Там колись поїди етинами були сидіньця, а між ними круглий стіл з полірованого граніту. За тим столом, шляхтя уряджувала бенкет та програвала в карти тисячі закріпачених селян. До печери була проведена вода з Герішнього озера. Подавана сильним тисненням, вона втворювала враження потоку, який уже при вході до печери створював ненавчале далекий гуркіт. Час від часу тише

Парк поділений на три частини. І коли б описувати його докладно, то це забрало б багато місця і часу. Треба було б описувати понад 65 архітектур, вікові дуби, розкішні липи, гідротехнічні споруди та скульптури. Згадаємо тільки про Грому або Левину печеру, яка на глядача справляє велике враження.

Парк поділений на три частини. І коли б описувати його докладно, то це забрало б багато місця і часу. Треба було б описувати понад 65 архітектур, вікові дуби, розкішні липи, гідротехнічні споруди та скульптури. Згадаємо тільки про Грому або Левину печеру, яка на глядача справляє велике враження.

Ця печера найбільша в парку. Вона вирубана в скелі, але так шутливо, що видіється зовсім природною. Підсиплення спирається лише на гранітні стовпи не правильної форми. Всередині темнота і воєт. Там колись поїди етинами були сидіньця, а між ними круглий стіл з полірованого граніту. За тим столом, шляхтя уряджувала бенкет та програвала в карти тисячі закріпачених селян. До печери була проведена вода з Герішнього озера. Подавана сильним тисненням, вона втворювала враження потоку, який уже при вході до печери створював ненавчале далекий гуркіт. Час від часу тише

Парк поділений на три частини. І коли б описувати його докладно, то це забрало б багато місця і часу. Треба було б описувати понад 65 архітектур, вікові дуби, розкішні липи, гідротехнічні споруди та скульптури. Згадаємо тільки про Грому або Левину печеру, яка на глядача справляє велике враження.

Ця печера найбільша в парку. Вона вирубана в скелі, але так шутливо, що видіється зовсім природною. Підсиплення спирається лише на гранітні стовпи не правильної форми. Всередині темнота і воєт. Там колись поїди етинами були сидіньця, а між ними круглий стіл з полірованого граніту. За тим столом, шляхтя уряджувала бенкет та програвала в карти тисячі закріпачених селян. До печери була проведена вода з Герішнього озера. Подавана сильним тисненням, вона втворювала враження потоку, який уже при вході до печери створював ненавчале далекий гуркіт. Час від часу тише

Парк поділений на три частини. І коли б описувати його докладно, то це забрало б багато місця і часу. Треба було б описувати понад 65 архітектур, вікові дуби, розкішні липи, гідротехнічні споруди та скульптури. Згадаємо тільки про Грому або Левину печеру, яка на глядача справляє велике враження.

Ця печера найбільша в парку. Вона вирубана в скелі, але так шутливо, що видіється зовсім природною. Підсиплення спирається лише на гранітні стовпи не правильної форми. Всередині темнота і воєт. Там колись поїди етинами були сидіньця, а між ними круглий стіл з полірованого граніту. За тим столом, шляхтя уряджувала бенкет та програвала в карти тисячі закріпачених селян. До печери була проведена вода з Герішнього озера. Подавана сильним тисненням, вона втворювала враження потоку, який уже при вході до печери створював ненавчале далекий гуркіт. Час від часу тише

Парк поділений на три частини. І коли б описувати його докладно, то це забрало б багато місця і часу. Треба було б описувати понад 65 архітектур, вікові дуби, розкішні липи, гідротехнічні споруди та скульптури. Згадаємо тільки про Грому або Левину печеру, яка на глядача справляє велике враження.

Ця печера найбільша в парку. Вона вирубана в скелі, але так шутливо, що видіється зовсім природною. Підсиплення спирається лише на гранітні стовпи не правильної форми. Всередині темнота і воєт. Там колись поїди етинами були сидіньця, а між ними круглий стіл з полірованого граніту. За тим столом, шляхтя уряджувала бенкет та програвала в карти тисячі закріпачених селян. До печери була проведена вода з Герішнього озера. Подавана сильним тисненням, вона втворювала враження потоку, який уже при вході до печери створював ненавчале далекий гуркіт. Час від часу тише

ОПДІ ВИДАЛО
„ЗАБАВКИ“ ГАЛИНИ
ЧОРНОБИЦЬКОЇ

Торонто. — Об'єднання Працівників Дитячої Літератури ім. Л. Глібова під керівництвом ред. Богдана Гошовського видає на початку 1970 р. великого формату багатокольорову збірку віршів для малюч. „Забабки“ Галини Чернобицької, з виразними реалістичними ілюстраціями Ніни Мриць-Мудрик. Книжка має 28 віршів і до кожного з них окрему барвисту ілюстрацію. Їх назви говорять про те, для чого вони призначені: „Ведмедик“, „Кролик“ — треба „Крилик“, „М'ячик“, „Гусачок“, „Зайчатко“ та інші забавки малечі, зроблені з пластеліни, з хутра, пластмаси, все, чим бавляться малі діти в будинках великих міст. Здебільшого в жартівливій формі відома авторка розповідає дітям, що добре і що погане, чого можна, і чого не треба робити, а в „Коникку“ та „У басейні“ згадує едучакам свої книжки про Україну, про яку розкажуть дітям батьки чи дідуся-бабусі. ОПДЛ започаткувало свою видавничу діяльність у 1970 р. гарним і дбайливо оформленим виданням для найменших.

Академія на честь Симона Петлюри
в Ірвінгтоні, Н. Дж.

Товариство Прихильників Української Народної Республіки м. Ньюарк-Ірвінгтон, Н. Дж., в співпраці з комбатантськими організаціями 1 - УД УНА, ОБВУА, та УПА відзначили Академію 90-ліття народних великого сина України Голови Директорії і Головного Отамана Військ УНР Симона Васильовича Петлюри.

Академія відбулася в залі України. Православної Церкви Святої Тройці в м. Ірвінгтоні 23-го листопада 1969 р. Перед академією на залу увійшли в організованому порядку з прапорами в уніформі: вожді Української Армії 1-ї УД УНА, ОБВУА та УПА, молоді організації ОДУМ та Пласт, священики обох православних церков, Церква Св. Вознесіння о. д-р С. Гаук та Церкви Св. Тройці о. митрат А. Селенин, дружина - вдова по спам'яті міністрі шляхів сполучення Ю. Колард — пані Л. Колард та громадянин м. Ньюарк - Ірвінгтон і о. Кольч.

Вояки склали свої прапори перед портретом Симона Петлюри, який був на сцені. Академію розпочав відграванням американського гімну, що його виконав на піаніно член молодечої організації ОДУМ В. Череват.

Відкриття її зробив член комітету, голова товариства прихильників УНР м. Ньюарк-Ірвінгтон п. К. Степовий. Він привітав священиків, вояків та старшин українських армій та всіх присутніх, що заповнили парфайльну залу. Тут були люди усіх віросповідань та всіх політичних переконань.

Гарну святочну промову присвячував народженню Симона В. Петлюри виголосив інж. Миколай Шевченко. В мистецькій частині виступив хор „Горлиця“, який існує при товаристві прихильників УНР, і який в оригінальних українських строях під керівництвом дир. Василя Пташинського з успіхом проспівав: „Привіт, Україно, Тобі!“, „Пісню про Петлюру“ та „Мрій!“. Акомпанію в а л а хорів одумів В. Приходюк. „Валяду про народження“, яку спеціально склав для цієї події поет М. Шербак, з мистецьким хистом під акомпанімент В. Черевати на піаніно продекламував.

Праця
MALE & FEMALE

PRESS OPERATORS
Also STITCHERS
GORDON LINEN SERVICE
is looking for press operators. Also stitchers, day work. We offer top wages, excellent wages. Paid vacation, holidays, comfortable working conditions, experience preferred but will train.

Call Russ Johnson
(617) 547-4490
60 Aberdeen Avenue
Cambridge, Massachusetts

GENERAL BOOKKEEPER
Posting and knowledge of bookkeeping. Steady position. Excellent working conditions. Fringe benefits.

Broadway Bank and Trust Company
Corner Main and Broadway
at West Broadway
Paterson, N.J. Call Ext. 308
(201) 278-4000

PLANT WORKERS
Little Falls Laundry, New Jersey biggest & best. Steady work, no layoffs. We train, earn while you learn. Top wages, plus union benefits. Free transportation. Company bus fleet. Great working conditions, we care about you. For more information call us at (201) 256-0400 or stop in at our bus depot at 571 Orange St., Newark, N.J. An equal opportunity employer

GENERAL OFFICE WORK
Steady and excellent working conditions. High School grade preferred. Assist in payroll & process billing.
Immont Corporation
475 Division Street
Elizabeth, N.J.
(201) 355-8800, Ext. 262-263

LIGHT FACTORY WORKERS
Male & female. Day shift, 8:30 to 5:15. God working conditions. 45 days training period then join union. Must speak English.
Reliable Sample Card Co.
30 Warsoff Place, Bklyn, N.Y.

EXPERIENCED TIMEKEEPER & BILLING CLERKS
Male or female. Day shift, good working conditions & fringe benefits.
Reliable Sample Card Co.
30 Warsoff Place, Bklyn, N.Y.

ПРОЦІ
MALEMAINTENANCE
MACHINIST

All around. Able to operate all machine tools and read prints. We offer steady work with good pay and all employee benefits. Please apply in person.

WHITE METAL CO.

220 Goffle Road
HAWTHORNE, N.J.
An equal opportunity employer

GENERAL FACTORY
HELP

• \$2.60 per hour starting rate.
• Increase after 45 days. • Free Blue-Cross and Blue-Shield.
• Free Life Insurance. • Free Uniforms. • Free Pension Plan.
• Liberal Stock Plan. • Many Other Benefits.
Celotex Corp.
1000 Blair Road, Carteret, N.J.

LUFTHANSA GERMAN
AIRLINES
Freight operation J.F.H.
Airport
Cargo Building # 88
Cargo Agents

З ліценсією на їзду до праці на зміни шифти: вкл. суботи і неділю. (40 год. тижня). Добра поч. платня + доскона. великі бонуси.
Тел.: (212) 965-8316

Drivers

Кілька вільних місць. Треба бути об'явленим з околицією Нью Джерсі. Анг. мова, постійна праця, добра платня, добрі умовини. Тел. за домов. (201) 288-8594

ДОСВІДЧЕНІ
АВТОВНИ МЕХАНІК

Добра платня + „типин“.
Платня свята, говоримо палімою мовою. Повні бонуси. Голос. Axel Spring & Welding Corp.
85-02 43rd St., L.L. City

Праця
HELP WANTED FEMALE

NURSES

Openings now exist on the Evening and Night Tours of duties in the following areas:

PEDIATRICS
ICU AND ICU
EMERGENCY ROOM
OPERATING ROOM
AND OTHER AREAS

Good starting salary. Excellent opportunities and working conditions. Liberal employee benefits. Tuition Aid and 4 weeks vacation.

Send Resume or Apply Personnel Dept.

ST. MICHAEL'S MEDICAL CENTER
268 High St., Newark, N.J.
An equal opportunity employer

Attention
TECHNICIAN
X-RAY

Full time position available in modern hospital for licensed X-Ray Tech. Good starting salary, excellent fringe benefits. On call duties required. Call or apply:
MEMORIAL
GENERAL HOSPITAL
1000 Gallop Hill Rd.
Union, N.J. 687-1900

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Річні Збори 19-го Відділу УНСОЮЗУ
ім. Дмитра Галичина в Нью Йорку

УПРАВА 19-го ВІДДІЛУ УНС ім. Дмитра Галичина з головними виконавчими урядовцями. Сидять (зліва): д-р Роман С. Голіат, д-р Софія Карпінська, д-р Роман Олексійський, н-і Марія Душник, дир. Петро Пуцило. Стоять (зліва): Р. Ковалів, Мир. Когут, В. Трубиш, д-р В. Вацник, та інж. П. Голіат.

Річні збори 19-го Відділу УНСОЮЗУ ім. Дмитра Галичина відбулися 10-го січня 1970 року. Секретар Відділу д-р Роман Голіат у річному звідомленні прочитав список членів Відділу та подав фінансове звідомлення за 1969 р. В тому році 19-й Відділ переслав до Головної канцелярії УНСОЮЗУ суму \$4,123.50 дол. як плату за членські вкладки, не маючи ніяких заборгованостей за 1969-й рік.

19-й Відділ УНСОЮЗУ зарієстровано 25-го березня 1962 року і названо його ім. Дмитра Галичина, довголітнього президента УНСОЮЗУ, відомого громадсько-політичного діяча на протязі довгих років на терені ЗСА. В 1962 році наш Відділ мав тільки 18 членів, тепер він нараховує 90 членів, багато з яких мають по кілька поліс, так що 19-й Відділ має 115 поліс. Секретар д-р Роман Голіат ствердив, що в 1970 р. 19-й Відділ має 80 членів, управнених до вибору кандидата на цюгоричну конвенцію УНСОЮЗУ. На 26-ту Конвенцію УНСОЮЗУ 19-й Відділ разом з 203-ім Відділом УНСОЮЗУ домовилися вислати спільного делегата на конвенцію. Цим делегатом був тоді секретар 19-го Відділу д-р Р. Голіат. Цього року 19-й Відділ має потрібне число членів, щоб мати свого делегата на конвенцію.

Р. Голіат апелював до всіх членів Управи 19-го Відділу УНСОЮЗУ, щоб вони активніше працювали в розбудові Відділу. Тільки своєю працею можемо доказати всім свою пошану своєму патрону.

19-й Відділ, як платник національного датку УКА, брав участь в Х. Конгресі УКА, висилаючи свого делегата інж. Петра Голіата. Про свою участь в Х. Конгресі П. Голіат реферував присутнім.

Після річного звідомлення президента Відділу Р. Олексійського, касира інж. Петра Голіата, головного контролера д-ра Миколи Вацника, уділено абсолютну уступуючу управі.

В дискусії порушено ряд питань, які відносяться до цюгоричної 27-ої Конвенції УНСОЮЗУ в травні в Клівленді. Д-р М. Вацник і д-р С. Карпінська мали застереження до праці УКА. Обов'язково хотіли б знати, чому голова УКА не витав Іх Блаженство Кардинала Йосифа в Нью Йорку.

Присутній на зборах головний касир УНСОЮЗУ Петро Пуцило давав вказівки відносно розбудови УНСОЮЗУ. Покликаючи на статистику українського поселення в ЗСА, головний касир ствердив, що тільки 10 відсотків українців є членами українських братських установ, а це мале число вказує на нерозуміння інвестиції, яким фактично з життєво забезпечення. Усім відомо, що найкраща інвестиція до середньо заможних людей — це життєво забезпечення у своїх братських установах, які в порівнянні з американськими подібні.

Від 8-го січня до 11-го над Україною, Вілорусією та майже у всіх частинах СС-СР лютували важкі снігові бурі. З аеродромів упродовж тижнів кілька днів не злітали літаки, від Москви до Києва, Одеси, Ленінграду, Мурманську. Аеродроми в Києві, Харкові, Одесі, Дніпропетровському й ін. містах в Україні розпочинали потужними машинами та хемікаліями, але маси снігу відразу ж нівелювали ту працю.

Московська „Правда“ з 11 січня сповіщала з почуттям „закононої гордості“, що на запитання з кийського аеродрому „як бути з групою дітей, які спинались тут через погоду?“, начальник Аерофлоту в Москві А. Івонінський дав наказ до телефону: „Поселити дітей у гостинниці й годувати, як транзитних пасажирів за рахунок кийського аеродрому!“

Яке ж могло бути інше рішення?..

Альбом Народних і Стрілецьких Пісень

НА ГІТАРУ
Зладив ВОЛОДИМИР ОСЕРЕДЧУК
15 пісень. Ціна 2.12 дол. з пересилкою.
Замовлення і належність слати до:
Vladimir Oseredchuk, 21 Collins St., Cranford, N.J.
Svoboda, 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

ВІДИШЛИ ВІД НАС

MARY POTUSCHKO, членка УНСОЮЗУ Відд. ч. 163 Т-ва Свободи в Філадельфії, Па., померла 2 грудня 1969 р. на 65 р. ж. Похоронена в Жессур, Ра. Похоронена в смутку музика Івана, 5 сестер і брати. Похорон відбувся 5 грудня 1969 р. на цвинтарі св. Марії в Філадельфії, Па. Вічна їй Пам'ять!

Секретар

GVA MATLJOK, членка УНС Відд. ч. 324 Т-ва Мир у Філадельфії, Па., померла 25 листопада 1969 р. на 72 р. ж. Нар. в с. Пруси, Західна Україна Похоронена в смутку чоловіка, сина і доньку. Похорон відбувся 28 листопада 1969 р. на цвинтарі Розедей в Філадельфії, Па. Вічна їй Пам'ять!

І. Струж, секр.

OSYR HORODYSKY, член УНС Відд. ч. 276 Б-ва св. о. Миколая в Амбрідж, Па., помер 12 грудня 1969 р. на 64 р. ж. Нар. в с. Городиски, пов. Самбір, Україна. Став членом УНС в 1950 р. Похорон відбувся 15 грудня 1969 р. на укр. кат. цвинтарі св. ап. Петра і Павла в Амбріджі, Па. Вічна йому Пам'ять!

Н. Бізник, секр.

ЮСТИНА КАЛІНГО, членка 228 Відд. УНС, Т-ва св. Анни в Сейнт Клер, Па., померла 19 листопада 1969 р. на 59 році життя. Похорон відбувся 10 листопада 1969 р. на цвинтарі св. Миколая в Сейнт Клер, Па. Вічна їй Пам'ять!

Анна Сінська, секр.

ЮРІЙ ПЕРВАН, член 293-го Відд. УНС, Т-ва св. о. Миколая в Брукліні, Н.Дж., помер 21 листопада 1969 р. на 61 році життя. Похорон відбувся 6 травня 1969 р. в Чернішвах, Буковина, до ЗСА прибув в 1951 р., а в 1957 р. вступив в члени УНСОЮЗУ. Залишив у смутку дружину Марію, брата та дашу родичку. Похорон відбувся 23 листопада 1969 р. в Вайлленді, Н. Дж. Вічна йому Пам'ять!

Марія Демидчук, секр.

ПІЛИНІ ЗАРЕК, член 341-го Відд. УНС, Т-ва Ю. Головинського у Віндзорі, Онт., Канада, помер 22 листопада 1969 р. на 78 році життя. Похорон відбувся 27 листопада 1969 р. в с. Стир, Україна, до Канади прибув у 1927 р., а 30-го листопада 1943 р. вступив в члени УНСОЮЗУ. Залишив у смутку дружину Дору і 5 внуки. Похоронив на цвинтарі Меморіал Гарденс, Віндзор, Онт., Канада. Вічна йому Пам'ять!

Ів. Хрін, секр.

МАРІЯ ДЕРЕВНА, членка 369 Відд. УНС, Бр-тва св. о. Миколая в Пальмертоні, Па., померла 27 листопада 1969 р. на 77 році життя. Похорон відбувся 1892 р. в Пальмертоні, Буковина, до ЗСА прибув 1909 р., а в 1896 року вступив до УНСОЮЗУ. Залишив у смутку музика Михайла, сина Івана, Френка і Степана, дочку Марію і 5 внуки та правнука. Похорон відбувся 1-го грудня 1969 р. Вічна їй Пам'ять!

Управа

ПАНЬКО ФАЛЛАТ, член 38 Відд. УНС, Бр-тва св. о. Миколая в Обурі, Н.Дж., помер 29 листопада 1969 р. на 78 році життя. Похорон відбувся 25 листопада 1891 р. у с. Висока, Україна, до ЗСА прибув 1909 р., а 2 січня 1915 р. вступив в члени УНСОЮЗУ. Залишив у смутку дочку Марію, Анну, Маргариту, сина Михайла, брата Михайла, калісоро вунука, сестрички і братів. Похорон відбувся 2 грудня 1969 р. на цвинтарі св. Йосифа у Флемінг, Н.Дж. Вічна йому Пам'ять!

Степан Гонза, секр.

ЛІБКО ВЕЛІГАН, член УНС Відд. 277 Б-ва св. І. Христителя в Гартфорд, Конн., помер 14 грудня 1969 р. на 71 р. ж. Нар. в с. Медведівці, пов. Бучач, Україна. Став членом УНС в 1950 р. Похорон відбувся в смутку дружину Анну, дочку Анастасію, 3 вунуки. Бувший воєн. УГА. Активний в Гартфордській громаді, голова Т-ва Самопоміч. Похорон відбувся 18 грудня 1969 р. на українському цвинтарі св. Михайла в Глстонбері, Конн. Вічна йому Пам'ять!

Е. Гомоток, секр.

„КОВБАСНОК АГЕНЦІЯ“

Засновано 1920 р. Тел.: AL 4-8779; AL 4-8717
НОТАРІАЛЬНЕ БЮРО
286 E. 10th Street New York, N.Y. 10009

• БІЛЕТИ НА КОРАВЛІ І ЛІТАКИ ДО ВСІХ ЧАСТИН СВІТУ;
• ВСІХ ІМПОРТАЦІЙ СПРАВИ;
• ВСІ РОДИ ЗАВЕЗПЕЧЕННЯ;
• ПОСЕРЕДНІЦТВО ПРОДАЖУ РЕАЛЬНОСТЕЙ;
• ПАКУНКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЄВРОПИ І АЗИ;
• МІЖНАРОДНІ ПОШТОВІ ПЕРЕКАЗИ.

Віра КОВБАСНОК-ШУМЕНКО Антін ШУМЕНКО
ВІДКРИТО: в КОЖНИЙ ДЕНЬ Від 9:30 — 6:30 веч.
в СУБОТУ до 12-ої дня

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ
В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА“

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ
за культурні імпреси (академії, посмертні згадки, розшуки, подяки) — \$2.00
1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ
за приватні концерти, бізнесові оголошення (забави, фестивалі, шкільні, бенкети, балки, продажі домів і т. д.) — \$3.00
1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ
ЗА ПОЛІТИЧНІ ОГОЛОШЕННЯ (виборчі кампанії) — \$4.00
ОГОЛОШЕННЯ ЧЕРЕЗ 8 ШПАЛЬТ (ціла сторінка) по — \$3.00
за інч за кожного роду оголошення.
ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на одну шпальту — \$4.75
ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на дві шпальти — \$6.50
ОГОЛОШЕННЯ НА ЧЕРГОВЕ ЧИСЛО (2 ДНІ ПЕРЕД ПОЯВОЮ) ПРИЙМАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ ДО 12-ОГО ГОДИНИ ДНЯ.

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ всі організації, установи і поодинокі особи, які довгують за оголошення, що адміністрація буде змушена відкрити чергове оголошення, доки не будуть вирівняні попередні рахунки.

ТАРЗАН, Ч. 6306. Тарзан вірить у хитрість Меду

Вибравши одню чарку „лідо“, вожде Меду! Ми обидва будемо жити, або обидва помремо!

Ні, ні, Нікко! Ти не пий через отвір у своїй масці! Піднеси свою маску, щоб я міг бачити твої уста, як вони щипнуть!

Від довгого-довгого часу ти, Меду, сприяв мені клопоту! Тепер будемо пити отруту „лідо“ — і жити!

Сиди тихо, сотнику Дити Коте! Отрута „лідо“ вбиває швидко — але не тоді, коли пийти її! Хіба, що... Хіба що що, Тарзане?